

Infrastrukturdepartementet
Dnr 12019/03474/E

Yttrande över betänkandet Mer biogas För ett hållbart Sverige

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig positiv till de i betänkandet presenterade förslagen och anser att utredningens kartläggning av hur biogasen bäst kan tas till var är väl genomförd. Region Norrbotten anser dock att de förslag till stödpaket som läggs bör vara teknikneutrala.

Vidare menar vi att eventuella kommande styrmedel gällande matavfall i första hand bör fokusera på att minska avfallet och i andra hand styra mot att nyttogöra det avfall som återstår.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten vill särskilt lyfta följande synpunkter gällande betänkandet.

Region Norrbotten:

- anser att de stöd som omfattas av författningen bör vara teknikneutrala
- anser att Energimyndigheten bör få i uppdrag att hantera de föreslagna stöden
- delar utredningens uppfattning om att biogas kommer att spela en avgörande roll för transportsektorns möjligheter att uppnå klimatmålen
- menar att det behövs ytterligare styrmedel för att stimulera utbyggnad av infrastruktur för fordonsgas innan biogasproduktion i stor skala kan bli konkurrenskraftigt i regionen
- känner en oro för att ett system med kompletterande stöd som i grunden finansieras från samma anslag riskerar urholkar effektiviteten i klimatinvesteringsstöden
- vill påpeka att det redan idag sker en samordnad miljöprövning genom de Miljöprövningsdelegationer som finns vid tolv av landets länsstyrelser

Författningsförslag

Region Norrbotten anser att de stöd som omfattas av författningen bör vara teknikneutrala. I utredningen föreslås två olika stödpaket. Det första, som förslaget till författning omfattar, är tydligt styrt till rötning. I ett andra stödpaket som utredningen menar behöver utredas vidare ska andra produktionsmetoder stimuleras. Region Norrbotten menar att det vore önskvärt med

ett teknikneutralt stöd för att stimulera innovationer och utveckling redan i nuläget.

Region Norrbotten anser att ett teknikneutralt stöd för produktion av biogas i syfte att öka produktionen av förnybar energi bör hanteras av myndigheten med ansvar för energifrågor, Energimyndigheten, snarare än Jordbruksverket.

Biogasproduktion och biogasanvändning

Den vanligaste typen av anläggning som producerar biogas i Sverige är ett avloppsreningsverk. Detta är sant även för Norrbottens del. Produktionen av biogas i länet är liten och endast en anläggning producerar biogas genom samrötning, övrig produktion sker vid avloppsreningsverk. Potentialen för rötning vid jordbruksanläggningar är liten då regionens jordbruk är få och relativt små. De större samhällena med potential för rötning av avloppsslam är också relativt små och placerade långt ifrån varandra. Detta innebär att den största potentialen för produktion av biogas i Norrbotten sannolikt finns i tekniker där restprodukter från skogen kan utgöra råmaterial.

Utredningen gör också bedömningen att biodrivmedel från skogsbaserade råvaror har stor potential och att dessa kan framställas genom exempelvis förgasningsteknik. Norrbotten har under ett antal år haft forskningsanläggningar i nära anslutning till regionens pappers- och massaindusti för att vidareutveckla och förfina förgasnings- och pyrolysteknik. Genom att ta tillvara på de synergier som uppstår genom att samlokalisera biobaserad drivmedelsproduktion med pappers- och massaindusti kan en högre kostnadseffektivitet uppnås.

Region Norrbotten anser att det är viktigt att utforma eventuella stödpaket så att olika tekniker och råvarubaser ges möjlighet att utvecklas på lika villkor.

Biogasen och olika samhällliga målen

Region Norrbotten delar utredningens uppfattning om att biogas kommer att spela en avgörande roll för transportsektorns möjligheter att uppnå klimatmålen. Biogasproduktion kan också bidra till att minska utsläppen från jordbrukssektorn och därmed minska behovet av kompletterande åtgärder för att nå målen i det klimatpolitiska ramverket.

Biogas och olika styrmedel

I Klimatklivet finns möjlighet att söka stöd för både tankstationer och produktion av biogas sedan 2015 trots det går utbyggnaden av infrastrukturen långsamt i Norrbotten.

I Norrbotten är möjligheterna att tanka biogas begränsade vilket utgör ett hinder både för efterfrågensidan och för utbudssidan. Möjligheterna att investera i ett fordon som drivs av biogas begränsas av att det inte finns ett utbyggt nät av tankstationer. Incitamenten att investera i tankstationer för biogas begränsas i sin tur av att det inte finns en kritisk massa av fordon som kan nyttja dem.

Region Norrbotten menar därför att det behövs ytterligare statliga styrmedel för att stimulera utbyggnad av infrastruktur för fordonsgas innan biogasproduktion i stor skala kan bli konkurrenskraftigt i regionen.

Kostnader och finansiering

Utredningen föreslår att stödpaketet som presenteras i betänkandet finansieras genom en överföring av medel från anslaget för klimatinvesteringar, energiforskningsanslaget och anslaget för miljöförbättrande åtgärder inom jordbruket. Samtidigt menar man att det redan existerande klimatinvesteringstödet (Klimatklivet) kompletterar de nya stöd och förordar att biogasen även fortsättningsvis är berättigad till stöd via Klimatklivet.

Region Norrbotten känner en oro för att ett system med kompletterande stöd som i grunden finansieras från samma anslag riskerar urholkar effektiviteten i klimatinvesteringsstöden.

Miljö tillstånd och tillsyn av biogasanläggningar

Region Norrbotten vill påpeka att det redan idag sker en samordnad miljöprövning genom de Miljöprövningsdelegationer som finns vid tolv av landets länsstyrelser.